

DECIZIE

20 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea, Galina Stratulat

Nadejda Toma, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion Rață cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 13 august 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 18 ianuarie 2014, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus o cerere de chemare împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion Rață cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că Consiliul municipal Chișinău, prin decizia nr. 8/41-13 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. București, 68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”, a transmis în locațiune, pe un termen de trei ani, fără drept de privatizare, dlui Ion Rață încăperea cu suprafața de 19,3 m. p. din incinta Direcției cultură din str. București, 68 lit. A, în vederea amenajării unui studio de creație.

Menționează că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legal al deciziei menționate și consideră că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Susține că în conformitate cu art. 68 din Legea menționată, prin notificarea nr. 1304/OT4-1440 din 20 noiembrie 2013, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului municipal Chișinău anularea deciziei nr. 8/41-13 din 10 octombrie 2013 ca fiind emisă contrar legislației, iar prin răspunsul nr. 06-04/1446-1470 din 20 decembrie 2013, parvenit în adresa Oficiului teritorial Chișinău la 23 decembrie 2013, Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău a informat despre inițierea procedurii de perfectare a proiectului de decizie cu privire la examinarea notificării Oficiului teritorial Chișinău, care va fi înaintat spre examinare la una din ședințele

ordinare a Consiliului municipal Chișinău, însă pînă la data depunerii prezentei cereri, Consiliul municipal Chișinău nu a modificat sau abrogat decizia enunțată..

Afirmă că la adoptarea deciziei, Consiliul municipal Chișinău a ignorat prevederile art. 77 alin. alin. (3) și (5) din Legea privind administrația publică locală, care statuiază că bunurile domeniului privat al unității administrativ teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii. Înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

Invocă că procedura licitării dreptului de locațiune urma a fi petrecută în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 136 din 10 februarie 2009, care stabilește că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de: prioritatea prețului maxim propus.

Or, organizarea licitației presupunea liberul acces și egalitatea tuturor doritorilor de a obține dreptul la locațiune a bunului imobil cu suprafața de 19,3 m.p. din incinta Direcției cultură.

Mai invocă că la adoptarea deciziei menționate, Consiliul municipal Chișinău urma să țină cont și de prevederile pct. pct. 3.1 și 3.1.1 din Regulamentul gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație, decât cea locativă-proprietate municipală, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003, care statuiază că încăperile sunt acordate în locațiune prin intermediul licitațiilor pentru obținerea dreptului de închiriere a încăperilor cu statut nelocuibil sau pe baza principiilor generale. Modul de desfășurare a licitațiilor este stabilit prin Regulamentul licitațiilor pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor aflate în gestiunea Consiliului municipal Chișinău.

Menționează că pct. 4.3 din Regulamentul licitațiilor pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor aflate în gestiunea Consiliului municipal Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25 din 18 februarie 2004 stabilește că atunci cînd un set oarecare se expune de două ori la licitație și nu se vinde, el poate fi propus pentru vânzare în cadrul negocierilor directe sau dat în locațiune pe baza principiilor generale stabilite prin Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003.

Susține că conform pct. 23 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 483 din 29 martie 2008, autoritatea abilitată poate accepta darea bunurilor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, atunci cînd închirierea lor nu a fost solicitată la o licitație, cînd cheltuielile de organizare a licitațiilor nu sunt justificate (nu sunt acoperite de chiria pe 6 luni).

Afirmă că Consiliul municipal Chișinău, la adoptarea actului administrativ, a ignorat prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

Prin urmare, solicită decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/41-13 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str.București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 august 2014 acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 a fost respins apelul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

Menționează că conform art. 77 alin. (5) al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică, înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege, însă Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia contestată cu ignorarea acestor prevederi legale.

Susține că la emiterea deciziei, instanța de apel a aplicat, ca excepție de la art. 77 alin. (5) din Legea privind administrația publică locală, prevederile art.24 alin. (4) din Legea culturii nr. 413 din 27 mai 1999, care stabilesc că autoritățile administrației publice locale pun la dispoziția oamenilor de creație și colectivelor de creație încăperi pentru studiouri, ateliere, precum și alte spații necesare pentru activități culturale, stabilind facilități și reduceri de plată, în conformitate cu actele normative.

Afirmă că prevederile art. 24 alin. (4) din Legea culturii nu pot fi aplicate din motivul că legiuitorul, la 01 martie 2013, a adoptat Legea nr. 21 cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație, care prin art. 11 și art. 20, prevede că autoritățile administrației publice centrale sau locale oferă încăperi în calitate de ateliere (studiouri) de creație doar oamenilor de creație profesioniști în ordinea stabilită de acestea și uniunilor, asociațiilor uniunilor de creație.

Invocă că conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Mai invocă că în cazul dat, actul legislativ posterior este Legea cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație din 01 martie 2013.

Menționează că conform art. 3 alin. (2) din Legea privind actele legislative, actul legislativ o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept.

Susține că pentru ca autoritățile administrației publice centrale sau locale să ofere încăperi în calitate de ateliere (studiouri) de creație oamenilor de creație, acestea din urmă trebuie să fie oameni de creație profesioniști (persoană fizică care

are diplomă de licență în unul sau mai multe domenii ale literaturii, artei sau jurnalismului, a cărei operă este apreciată de către profesioniștii din domeniu, a cărei activitate de creație constituie principala sursă de existență), mai mult decât atât, anterior oferirii încăperilor, autoritățile publice centrale sau locale trebuie să stabilească o ordine de acordare a acestora, însă nici una din aceste condiții nu le găsim prezente în pricina dată.

Afirmă că din cauza nestabilirii ordinii de acordare a încăperilor în calitate de ateliere(studiouri) de creație, la Judecătoria s. Centru, mun. Chișinău deja se examinează un litigiu între mai mulți oameni de creație care au solicitat una și aceeași încăpere pentru amplasarea unui atelier de creație.

Invocă că prin adoptarea deciziei nr. 8/41-13 din 10 octombrie 2013 cu ignorarea prevederilor art. 77 alin. (5) din Legea privind administrația publică locală și prevederile art. 11 din Legea cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație, a fost încălcat dreptul constituțional la informație prevăzut în art. 34 din Constituția Republicii Moldova, precum și liberul acces a tuturor doritorilor aflați pe poziții de egalitate de a obține dreptul la locațiune a încăperii nelocative cu suprafața totală de 19,3 m. p. din str. București,68 lit. A (etajul 7).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 29 aprilie 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 10 octombrie 2013, Consiliul mun. Chișinău a emis decizia nr. 8/41-13 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”, prin care a transmis în locațiune, pe un termen de trei ani, fără drept de privatizare, dlui Ion Rață încăperea cu suprafața de 19,3 m. p. din incinta Direcției cultură din str. București,68 lit. A (etajul 7), în vederea amenajării unui studio de creație.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.8/41-13 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”.

Instanțele judecătorești, fiind investite cu judecarea pricinii în cauză, au ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Din materialele dosarului rezultă că încăperea cu suprafața de 19,3 m. p. din incinta Direcției cultură din str. București,68 lit. A (etajul 7), mun. Chișinău, dată

în locațiune lui Ion Rață, este proprietate a autorității publice locale, adică a Consiliului mun. Chișinău.

Conform art. 77 alin. (5) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

Procedura licitării dreptului de locațiune a încăperilor urma a fi petrecută în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 136 din 10 februarie 2009, care prevede că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de: prioritatea prețului maxim propus.

Mai mult ca atât, conform pct. 4.3 din Regulamentul licitațiilor pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor aflate în gestiunea Consiliului mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 6/25 din 18 februarie 2004, numai în cazul în care un set se expune de două ori la licitație și nu se vinde, el poate fi propus pentru vânzare în cadrul negocierilor directe sau dat în locațiune pe baza principiilor generale stabilite prin Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003.

La caz, se mai reține că prevederile art. 24 alin. (4) din Legea culturii nr.413-XIV din 27 mai 1999 nu pot fi aplicate în speța dată, deoarece la 01 martie 2013 a fost adoptată Legea nr. 21 cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație, care prin art. 11 alin. (1) prevede că oamenilor de creație profesioniști li se oferă încăperi în calitate de ateliere (studiouri) de creație în ordinea stabilită de autoritățile administrației publice centrale sau locale.

Or, conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

În cazul dat, actul legislativ posterior este Legea cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație

Totodată, conform art. 3 alin. (2) din Legea privind actele legislative, actul legislativ, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept.

Reieșind din cele menționate, pentru ca autoritățile administrației publice centrale sau locale să ofere încăperi în calitate de ateliere (studiouri) de creație oamenilor de creație, acestea din urmă trebuie să fie oameni de creație profesioniști.

Conform art. 2 din Legea cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație, om de creație profesionist este persoană fizică care are diplomă de licență în unul sau mai multe domenii ale literaturii, artei sau jurnalismului, a cărei operă este apreciată de către profesioniștii din domeniu, a cărei activitate de creație constituie principala sursă de existență).

Mai mult decât atât, anterior oferirii încăperilor, autoritățile publice centrale sau locale trebuie să stabilească o ordine de acordare a acestora.

Din materialele dosarului, însă, nu rezultă că intimatul Consiliul mun. Chișinău, la emiterea deciziei nr. 8/41 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la

darea în locațiune a unei încăperi din str. București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”, a respectat aceste condiții.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 8/41 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață” este ilegală, fiind emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion Rață cu privire la contestarea actului administrativ de admis, cu anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 8/41 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str. București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 13 august 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion Rață cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ion Rață cu privire la contestarea actului administrativ.

Se anulează decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/41 din 10 octombrie 2013 „Cu privire la darea în locațiune a unei încăperi din str.București,68 lit. A (etajul 7) dlui Ion Rață”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Nadejda Toma

Ion Corolevschi